

МІНСКІЯ ПРАДА

Газета заснавана
1 лістапада 1950 года

Чацвер, 21 ліпеня 1994 года

№ 76 (10776)

Цана 200 руб.

...УРАЧЫСТА КЛЯНУСЯ СЛУЖЫЦЬ НАРОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Бадай, яшчэ ніколі зала пасяджэнняў Вархоўнага Савета не была так перапоўнена. Дзіўна, але ніколі не была такой высокай: 318 народных выбарніцкаў зарэгістраваліся пры адкрыці спецыяльнай сесіі парламента, прызначанай прыняць першы прэзідэнтскі указ Рэспублікі Беларусь. У зале і на балконе — многія дэпутаты гасцей, дыпламатаў, журналістаў, проста зацікаўленых. Нават некаторым членам урада прыйшлося шукаць свабодныя месцы, паколькі прывычна для іх рады ўжо былі заняты гасцямі. Сарод іх — віцэ-прэм'ер расійскага ўрада Аляксандр Шойкін, маршал сейма Польшчы Юзаф Алекс, Старшыня сейма Літвы Чэславас Юршэнас, віцэ-прэм'ер урада Грузіі Іраклій Менагарышвілі, віцэ-прэм'ер Малдовы Валеру Булгар.

10 гадзін раніцы. У залу пасяджэнняў уваходзяць і займаюць месцы ў прэзідэнтскім Аляксандр Лукашэнка, Старшыня Вархоўнага Савета Мечаслаў Грыб і яго намеснік. Кароткімі ўступнымі словамі сесію адкрывае кіраўнік парламента. Ён падкрэсліў, што грамадзяне Беларусі знаходзяцца пад уражаннем навідуна праведзенага выбара першага прэзідэнта дзяржавы, якія можна назваць дэмакратычнымі ў поўным сэнсе слова. Тэмаму ў немалой ступені садзейнічала работа Вархоўнага Савета, што прыняў новую Канстытуцыю, адгэтула з якой рэспубліка стала прэзідэнцкай.

Вархоўны Савет паслядоўна праводзіць курс на дэмакратызацыю грамадства, свабоднае волелюбленне грамадзян, сказаў М.Грыб. "Вынікі выбараў красамоўна сведчаць аб усенароднай падтрымцы Аляксандра Рыгоравіча Лукашэнка, за якога прагаласавала больш за 80 працэнтаў

тых, хто прыйшоў на выбарчыя ўчасткі". Старшыня парламента павінаваў Аляксандра Лукашэнка з выбарчым на пасад прэзідэнта, выказаўшы словы ўдзячнасці ў аднас дэлегацыям, якія прыйшлі ў беларускую сталіцу для ўдзелу ва ўрачыстасцях.

Затым на трыбуну запрашаецца Аляксандр Лукашэнка. Паклаўшы руку на Канстытуцыю, ён гаворыць словы прэзідэнцкай прысягі: "Заступаючы на пасад прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, урачыста клянусь служыць народу Рэспублікі Беларусь, выконваць Канстытуцыю і законы Рэспублікі Беларусь, добрасумленна выконваць ускладзеныя на мяне выскі абавязкі". Прэзідэнт падпісаў тэкст прысягі і перадаў яго Старшыні Вархоўнага Савета. Гучыць Гімн Рэспублікі Беларусь.

Пасля прыняцця прысягі прэзідэнт выступіў з кароткай прамовай.

"Паважаным суграмадзяні! Паважаным калегі! — дэпутаты Вархоўнага Савета! У гэты ўрачысты дзень дазваляю падзякаваць за аказаны мне высокі давер. Сёння ён велізарны, і зроблю ўсё магчымае, каб не падмануць яго. Аўраам Лінкальн сказаў калісьці, што сапраўднае дэмакратыя — улада народа, з народа і для народа. Першы ўсенародна выбарны кіраўнік Беларускай дзяржавы павінен пастаянна адчуваць сваю сувязь з простымі людзьмі, чыёй працай тымаецца наша зямля. Абавіжам вам, што гэта сувязь ніколі не парушыцца. Дзень 20 ліпеня 1994 года — дзень прысягі першага прэзідэнта Беларусі павінен стаць днём зацвярджэння процістаяння ў грамадстве і першым крокам да ўстаўлення грамадзянскай згоды. Вышэйце з эканамічнага крызісу не-

магчыма без аднай волі і сумеснай працы ўсёго беларускага народа. Вось чаму першы прэзідэнт павінен узначіліць і ўзмацніць пад асабістым палітычным прыхільніцтвам будзе адкрыты самаму ўсеабаваму супрацоўніцтву з усімі палітычнымі сіламі, да канструктыўнай работы на карысць Беларусі. Прэзідэнт будзе гарантам правоў грамадзян Беларусі незалежна ад узросту, партыйнай, рэлігійнай прыналежнасці, нацыянальнасці. Адзіная дыктатура, якая магчыма ў краіне, што імкнецца як роўна ўвайсці ў сусветнае супольніцтва, гэта дыктатура закона. Перад законам, перад намай Канстытуцыяй павінен быць роўны ўсе — ад школьніка да прэзідэнта. І прэзідэнт зробіць усё, што ад яго залежыць, каб свата выконваць і іх, і дадзены мной сёння прысягу. Усенародна выбарны прэзідэнт будзе гарантам Беларускай дзяржавы. Мы не збіраемся рабіць змах ні на чыю тэрыторыю, каму б у гістарычным мінулым яна ні належала. Наша задача — захоўваць сённяшні наш набытак, абараняць незалежнасць Беларусі.

Мы будзем свата выконваць усё прынятае на сабе Беларускай міжнародна абавязанасцю, заключанымі намі дагаворы. Галоўнае багацце Беларусі — наш народ. Важнейшая задача ўсіх прадстаўнікоў улады, у тым ліку і прэзідэнта, забяспечыць яму дастойнае жыццё. Пакінем у мінулым палітычныя амбіцыі і канфрантацыю, таму што ў нас на ўсіх — такіх розных — адна зямля, адна Радзіма. Есць для чаго і для каго жыць і працаваць. І дай Бог, каб ужо праз год пасля прыняцця прысягі першым беларускім прэзідэнтам народу стала хоць трохі лягчэй. Гэта будзе азначаць, што мы працавалі не дарэмна.

Дзякуй, паважаныя сабры, за давер.

Дзякуй за ўвагу".

Першым з замежных гасцей выступіў расійскі віцэ-прэм'ер Аляксандр Шойкін, які прадставіў на ўрачыстасцях расійскага прэзідэнта. Ён перадаў кіраўніку Беларускай дзяржавы віншаванне ад Барыса Ельцына, уся расійскі. Расія і Беларусь — не проста суседзі. Мы — браты, падкрэсліў А.Шойкін. Ён закліў, што Расія гатовая да цеснага супрацоўніцтва з Беларуссю.

Маршал сейма Польшчы Юзаф Алекс, віцэ-прэм'ер А.Лукашэнка, віцэ-прэм'ер у Еўропе. "Мы хочам узмацавання і сумеснага развіцця, што павінна спрыяць узамежнаму паспеху і росту дзяржавы народаў".

Віцэ-прэм'ер урада Грузіі Іраклій Менагарышвілі зачытаў прымяненне кіраўніку Беларускай дзяржавы Эдуарда Шаварднадзе.

Старшыня сейма Літвы Чэславас Юршэнас перадаў віншаванні і пажаданні паспехаў ад прэзідэнта Літвы Альгірдаса Бразаўскіса і літоўскага парламента, Валеру Булгар — ад прэзідэнта Малдовы Мірчы Снегура і парламента свай краіны. Часовы павераны ў справах Украіны ў Беларусі зачытаў прымяненне прэзідэнта Украіны Леаніда Кучмы.

На сесіі выступіў таксама лідэр апазіцыі БНФ у Вархоўным Савета Зянон Пазняк.

Паліцы і падыходы Беларускай сацыяльна-дэмакратычнай грамады ад імя фракцыі гэта партыі выказаў Алег Трусуў.

Дэпутат А.Натальскі параў прэзідэнту выслушаць уся, але рашэнні прымаць самастойна.

На гэтым сесіі перапынілі сваю работу да раніцы 21 ліпеня.

На працягу дня дэпутаты павіны ў пастаянным камітэце абмеркаваць прапановы прэзідэнта па саставу будучага ўрада.

БЕЛІНФАРМ.

Нарыхтоўка кармоў

На лугах наднёманскіх

Гэтым ліпенскім днём ля Нёмана — незвычайная прыгажосць. Павятра напоена ні з чым не параўнальным водарам разнатраў, чуюцца цікі плёскаць хваля, і над усім пануе гарачае летняе сонца...

Але не да гэтага характавацца пер хлэбаробу. Перастойваючы на корані траў (дарма, што ў гаспадарках — поўны набор тэхнікі), 3-4-х няхваткі паліва амаль няма магчымасці ўбіраць іх. Стаіць на прыколе касілі, магчымасць кормаўборачных комплексаў...

Гэтым не менш на Вялікім лузе, што ў пойма Нёмана, вясёлае стракачучы касілі. У раўнінцы пракосы калюцца траў. Праўда, не адчувасца тут перагар саліркці ці бензіну. А ўсё там, што працуюць на лузе конныя касілі. Кіруюць імі Іван Філюч, Анатоль Лукашэвіч, Іосіф Мірон. Кожны за дзень скошвае па тры і болей гектары траў. Вядома, іх работу не параўнаць з выпрацоўкай комплексаў КСК-100 ці "Палесце", але на бязрыбі і рак — рыба.

У выніку ў калгасе "Нёман" Уздзенскага раёна менавіта за кошт гэтага бізнісу да завяршэння уборка траў першага ўкоса. І з назапашаннем сена, іншых травяністых кармоў справы абстаіць надарна. А ўсё там, што мясцовыя гаспадарнікі не забілі справеку карысталася ў вёсцы, пакапаліся своечасова пра нарошчванне конепалагоў. І яно вырачае.

У размоў са старшынёй калгаса Сцяпанам Лесунам высветлілася, што мясцовыя кормаўборачныя ўжо ўбіраў звыш 700 гектараў сена і натуральных траў з амаль

Капільскі райагпрамснаб з'яўляецца надзейным партнёрам хлэбаробаў. Калектыву яго дапамагае вясцоўцам у наладжванні стабільнай работы машына-трактарнага парка, фермерскага абсталявання. Тут ёсць неабходны для цяперашняга часу выбар вузлаў і дэталей да тэхнікі, запчастак, аграгатаў. У складах і на тэрыторыі базы заўсёды ўзорны парадок, тут хутка і якасна абслугоўваюць заказчыкаў. Ёсць і свой магазін.

На задмыках: кладаўшчык Валянціна СІДАРАЎ; адгрузка аўтазапчастак прадстаўнікам калгаса «Семежава»; загадчыца фірменнага магазіна Наталля АКУЛА абслугоўвае пакупніка.

Фота Анатоля БАСАВА.

ІНФАРМАЦЫЯ аблельгаскарча аб ходзе нарыхтоўкі кармоў у гаспадарках вобласці на 19 ліпеня г.г.

Графы: 1 — раёны, 2 — убрана траў першым ўкосам /у прац./, 3 — нарыхтаваны кармавых адзінак на ўмоўную галаву жывёлы /цэнт./.

карэктаваны кармавыя адзінкі на ўзроўню галавы жывёлы /цэнт./					
1	2	3	4	5	6
Слуцкі	100	7,1	Слаўгубоўскі	84	8,3
Пухавіцкі	100	8,7	Уладзімірскі	82	8,0
Капыльскі	100	8,8	Смаленскі	89	8,3
Нясвіжскі	100	8,0	Логойскі	89	8,2
Мінскі	100	8,0	Валожыцкі	88	8,0
Светлагорскі	100	5,9	Віцебскі	87	7,3
Дзяржынскі	100	5,9	Барысаўскі	87	8,1
Клецкі	100	6,2	Крупскі	83	8,0
Чэрвеньскі	98	6,1	Салігорскі	81	8,0
Лобанскі	98	7,1	Маладзечанскі	79	5,1
Маладзечанскі	98	7,0	Брэсцкі	78	4,1
	98	8,0	Па вобласці:	93	8,0

Дарэчы: летась на гэту дату на вобласці было нарыхтавана 5,8 цэнтнера кармавых адзінак.

ШКАЛАТАРА ў ЦАНЕ

З учарашняга дня ў сярэднім у тры разы павышана цана на шклатару. Самы дарагі цыпер трохлітровы слоік — 3400 рублёў. Двухлітровы слоік каштуе 2000 рублёў, літровы — 1300, паўлітровы — 1000 рублёў. Купляючы малако ці кефір, трэба дабавіць да прадукту 700 рублёў за бутэльку. Такі ж кошт устаноўлены на слоік з пад мазаную і сметану, а таксама на бутэльку ёмістасцю 0,33 літра.

Узраста цана і на шклатару, у якую разліваецца гарэлка, піва і мінеральная вада. Паўлітровая гарэлка бутэлька ацэненая ў 1400 рублёў, 3-пад піва — 1000, а "сэметрамоўка" пацянута на 1800 рублёў.

/Наш кар./

"І ВЕРШАБ МЕСЦЕ З СЭРЦА МКНЕ"

Яшчэ адзін куток адрозніцца для беларусаў як месца памяці Максіма Багдановіча. У вёсцы Ракуцёўшчына Маладзечанскага раёна 27 ліпеня адкрыцца дом-музей паэта. Ён стане часткай будучага музея-запаведніка ў месцах, дзе яму добра адпачываўся, думалася і пісалася. Аўтар і выканаўца музейнай экспазіцыі, у якой усё адноўлена так, як было ў далёкім 1911-м, — вядомыя ўважлівы распрацоўшчы Літаратурных музеяў у Беларусі мастак Генадзь Чыстаў.

— Сядзіба Ракуцёўшчына ў канцы мінулага і пачатку бягучага стагоддзя належала дробнай шляхце, —

расказвае мастак. — Эмілія Лычкоўская-Шыманская атрымала яе ў спадчыну, а ў 1911 годзе, калі тут з'явіўся Багдановіч, сядзіба валодала яе сын Вацлаў. Ён даводзіўся родным дзядзькам вядомым дзесятам Беларускага адрозніжэння Івану і Антону Луцкевічам. Менавіта па іх запрашэнню прыехаў паэт з Вілені. Ціха вёска з сасновым лесам і палымі надзвычай дабраворна ўдзялілічала на здароўе хворага на сухоты Максіма. Тут ён натхніўся на многія вершы, якія ўвайшлі потым у зыццель "Старая Беларусь" і "Месца", а таксама на паэмы "Вераніка" і "У вёсцы". Успаміны аб тым, як выглядала ў пачатку стагоддзя Ракуцёўшчына і ваколіцы захавала Яніна Шабунь-

Кахановская. Яны і былі запісаны з яе слоў у 1990 годзе ў Нью-Йорку. Стараннамі работнікаў літаратурнага музея Максіма Багдановіча ў Мінску, мясцовых улад і пры мым удзеле будзе адноўлена ўсё да самых прабяжэй: домик арандатара, сядзіба, гаспадарчыя пабудовы, Максімава крынічка... У склад музея-запаведніка ўвойдуць і дарога ад станцыі Уша, па якой ехаў паэт, і Пакроўская царква, і Краснасельская каталіцкая могілка, дзе пахаваны Лычкоўскія. Уся тэрыторыя будзе абсаджана дрэвамі і кветкамі так, як гэта было пры жыцці паэта.

БЕЛІНФАРМ.

Мэбля ад «ММЦ»

Вось ужо больш года калі вёска Будагова Смалявіцкага раёна дзейнічае замежнае прадпрыемства «ММЦ». Гэта філіял адназначнай наменкай фірмы, на якім штомесяц вырабляецца калі тысячы камплектаў дэкаратыўнай мэбля.

Дырэктар прадпрыемства Юрый Ворнаў адзначыў, што прадукцыю «ММЦ» ахвотна набываюць у Беларусі, на Украіне, у Расіі, Казаштатне, Туркменіі і Узбекістане. Мэбля прыйшлася дастаўляць і спецыяльным дэкаратыўна-забавным Галандыі, Германіі, Швейцарыі.

3 фірмы мы працуем на партнёрскай аснове і знаходзімся на саафінакаванні, — глуміцца кіраўнік прадпрыемства. — Вырабляць прадукцыю пачалі з мая мінулага года. А да гэтага калі год сваймі рукамі пераабсталявалі і даводзілі да ладу недабудаваныя памяшканні, што прызначаліся для жылгаладоўчага комплексу до-

следна-вытворчай гаспадаркі "Будагова". На плошчы калі шасці тысяч квадратных метраў размясціліся ўчасткі па дрэваапрацоўным, швейнай вытворчасці і зборкі мэбля. У перспектыве маркуем пашырэнне вытворчых плошчы.

3 набыццём матэрыялаў і фурнітуры намя ніякіх праблем, — азначае Юрый Васілевіч. — Рынак збыту мы фарміруем самі. Адаптуем буйнаоптавы кліента-пакупнікоў. Рытхем зарва зава на Туркменію і Узбекістане. Што тычыцца росту цен на электраэнергію, то гэта нас не вельмі турбуе, паколькі энергаабеспячэнне нашай вытворчасці невялікае. За годзіку мы расходуем усёго толькі 80 кілават электраэнергіі, большасць абсталявання працуе ад павятра.

Мікалай ЧАПЕЙ.

Заснавальнік газеты — сабор

У Слуцку выйшаў у свет першы нумар новай праваслаўнай духоўна-асветніцкай газеты "Преображение". Яе тираж — 2.000 экзэмпляраў. Матэрыялы друкуюцца на рускай і беларускай мовах.

Заснавальнік газеты — Свята-Міхайлаўскі сабор. У звароце да чытачоў яго пратэарый айцец Міхал падкрэслівае накіраванасць выдання: пераўтварэнне чалавечых адносін.

У нумары змяшчаюцца публікацыі, прысвечаныя гісторыі хрысціянскага вучэння, жыццю праваслаўнай абшчыны пры Свята-Міхайлаўскім саборы. Знойдуць чытачы ў ім і вершы вядомых паэтаў Л.Андрэева, М.Плішчэва, М.Салыўева. Прыцягвае ўвагу рэпартаж з выпускнога вечара ў надзельнай школе пры саборы. Яе пасляхова закончылі звыш трыццаці хлопчыкаў і дзяўчынак. А таксама — нарыс айца Міхала аб святой кніжцы Софіі Слуцкай, чые мошчы цяпер знаходзяцца ў мінскім Кафедральным саборы, артыкул аб будаўніцтве ў цэнтры горада саборнага комплексу. У яго ўвойдуць Спаса-Празбражэнскі сабор на 1.500 прыхаджан, Дом міласэрнасці, памяшканні пад надзельную школу і гімназію, бібліятэку з чытальнай залай.

Міхась ТЫЧЫНА.
г. Слуцк.

У «Электронікі» свая лямпачка

Цікавую навінку распаўсюдзілі на мінскім заводзе "Электроніка". Пад складанай назвай "Пускарэгулюючая апаратура" (ПРА) хаваецца маленькая прыгожая скрынечка, прымацаваная на звычайным лямпачным цокалі. З процілеглага боку — дзве шыяльныя трубка. Уся канструкцыя нагадвае лямпу дзённага святла, якая амаль не перавышае па аб'ёму звычайную, сярэдняга памеру лямпу напальвання. Цокаль мае стандартны памер. Так што навінку можна будзе выкарыстоўваць у любых сваяцільных з традыцыйнымі патронамі. Эканомія электраэнергіі пры выкарыстанні ПРА ў 5 разоў перавышае расход электрычнасці пры рабоце лямпы напальвання. Працягласць жа эксплуатацыі роўная дзесяці тэрмінам службы звычайных лямпачак.

Навінка прайшла выпрабаванні і дэманстравалася расійскім і замежным спецыялам. Праз месяц плануецца запусціць серыйную вытворчасць энергазберагальнай навінкі.

БЕЛІНФАРМ.

Акно ДАІ

"МОЦНЫ" СОН

Што і казачы, любіць паспаць трактарыст Валерый Чахновіч з вёскі Нарач Мядзельскага раёна. Нават у кабінне замацаванага за ім трактара. Менавіта такое здарылася 9 ліпеня гэтага года ў 9 гадзін раніцы, калі Чахновіч ехаў з вёскі Лешчыны ў вёску Нарач, перавозачы ў кабінне пасажыра Валерыя Стасюка. У выніку трактар з'ехаў у ковет і перакруціўся. Пасажыр атрымаў цялесныя пашкоджанні.

ВЫПЎ ЧАРКУ, ВЫПЎ ДЗВЕ...

Так-так, прыняўшы спіртное, Мікалай Якічкін, жыхар вёскі Бярозаўка Крупскага раёна, у гадзінны ночы калі вёска Галановічы выехаў на паласу сустрэчнага руху і сутыкнуўся з матацыклістам Анатолем Камаровым, які на месцы здарэння памёр.

ЗАГАРАЙ, АЛЕ МЕРУ ВЕДАЙ

Любіць Валерый Казлоўскі, які пражывае ў Слуцкім раёне, загараць. Толькі вась не заўсёды ходзіць на ўлонне прыроды пешшу. 9 ліпеня ён ўзяў бацькава аўтамашыну, каб кудысь дабрацца да вадзі і прымаць потым сонечныя

ванны. А калі вяртаўся дамоў, то перадаў руль кіравання аўтамашынай незнаёмаму юнаку. Як вынік, дарожна-транспартнае здарэнне. А было гэта, па словах гора-вадзіцеля, так. На паласу руху выехаў на веласпедзе падлетак, і каб не збіць яго, ён рэзка павярнуў у левы бок, не справіўшыся з кіраваннем аўтамашыны, якая перавярнулася. Ехаўшыя ў ёй пасажыры атрымалі траўмы.

КАЛІ НЯМА ПРАВОЎ...

Сяргей Конараў кіраваў асабістым матацыклікам у стане алкагольнага ап'янення і здзейсніў наезд на стаячую аўтамашыну, у якой знаходзіўся Юрый Бяляў. Як высветлілася потым, абодва не маюць правоў на кіраванне тэхнікай. А калі яны адсутнічаюць, то не трэба садзіцца за руль. Інакш быць бядзе, як і ў даным выпадку.

ЛЯТАЛЬНЫ ЗЫХОД

Намеснік генеральнага дырэктара Мінскага гадзіннікавага завода Багдан Гарасевіч, едучы на асабістай аўтамашыне па шашы Мінск—Масква, калі вёска

— Усяго за шэсць месяцаў 1994 года, — расказвае начальнік дзяржаўнага інспекцыі ўпраўлення ўнутраных спраў Мінскай вобласці А.А.Чудзікаў, — здзейснена 471 дарожна-транспартнае здарэнне. У іх загінулі 153 чалавекі, 450 — атрымалі раненні, 66 дарожных здарэнняў на "сумленні" п'яных вадзіцеляў. Калі параўнаць з адпаведным перыядам мінулага года, то па ўсім паказчыкам наізраецца зніжэнне. Але гэта не радуе нас, бо абстаноўка на дарогах трывожная.

Алег Аляксеевіч прывёў статыстычныя даныя дзейнасці міліцыі ў першым паўгоддзі. Затрымана 7.820 п'яных вадзіцеляў, папярэджана 274.645 выпадкаў парушэнняў правілаў дарожнага руху, выяўлена 86.439 фактаў перавышэння хуткасці руху. Да адказнасці прыцягнута 15,5 тысячы пешаходаў — у 5 тысяч больш, чым за адпаведны перыяд летась.

Крымінагенная абстаноўка на дарогах вобласці застаецца трывожнай і ў ліпені. Толькі за 19 дзён адбылося 88 здарэнняў. У іх загінула 17 чалавек, 97 — паранена. З сумам даводзіцца камітаваць, што 14 здарэнняў здзейснілі п'яныя вадзіцелі.

Мікалай КУЗЬМЕНКА.

■ Спажывецкая кааперацыя

ДА НОВАГА СЕЗОНА

Добра падрыхтаваліся да новага сезона работнікі магазіна нарыхтовак вёскі Вішнева Валожынскага райспажывсаюза. Тут своечасова адрамантавалі тару і абсталяванне, прывялі ў парадак сховішчы. Нарыхтоўкі пачнудца з закупу ў сельсінтэза «парэчкаў», вішань, чарніц і іншай прадукцыі. Калектыву магазіна лічыцца адным з лепшых у сістэме райспажывсаюза. За 6 месяцаў прыбытак склаў каля 9 мільёнаў рублёў.

На здымках: нарыхтоўкі ад сельсінтэза прымае прадавец Валянціна Амельяновіч; старшыня Валожынскага спажывецкага таварыства Валянціна Грыбоўская (злева) гутарыць з работнікамі таварыства; падрыхтоўка тары.

Фота Анатоля БАСАВА.

ДЗЕЛЯ
АПЕРАТЫўНАГА
КІРАўНІЦТВА

Гарадае надвор'е спрыяе ўзнікненню пажараў. Асабліва небяспечная вогненная стыхія ў лясках і на тарфяніках. З мэтай прыняцця своечасовых і рашучых мер па прадухіленню пажараў, выканкам абласнога Савета дэпутатаў утварыў спецыяльную групу па аператыўнаму кіраўніцтву і каардынацыі сіл і сродкаў у барацьбе са стыхіяй. Яе ўзначаліў намеснік старшыні аблвыканкома В.В.Майко.

У распарадкаванні аблвыканкома ўказваецца на неабходнасць прывесці ў рэжым павышанай гатоўнасці штаб грамадзянскай абароны вобласці, забараніць на пажарабезбеспечны перыяд уезд аўтатранспарту і распаўсюджванне вогнішчаў у лясках і на тарфяніках.

Вызначаны і іншыя меры, каб не дапусціць пажараў.

/Наш кар./

■ Ну і ну

Закон, што дышаль... Прымаўка гэта на-
радзілася, відаць, у нас, бо тут здаўна існавала "гле-
ба", што не ўзгадалася. Але звернемся да фактаў.
Толькі з іх дапамогай можна праілюстраваць магчы-
мыя існаванні ў рэспубліцы значны-
насі, якая не толькі не караецца, але і ахоўваецца
законам.

Ноч 29 жніўня мінулага года. У клубе вёскі Маркава, што на Маладзечаншчыне, — вяселле. Ёсць прынята ў сельскай мясцовасці, гуляюць усе: і зашпаны, і моладзь, і якія проста патанцаваць хочацца пад добрую музыку. А другой гадзіне ночы госці разышліся. А лі дзяўрэй клуба спыніліся легкаважы. Гэта жыхар Маладзечна Маладзіц, вядомы малаго прадпрыемства, прыехаў за сваёй музычнай апаратурай. У машыне сядзеў і яго знаёмы: касір камерыйнага банка Аксана. Маладзіц людзі не былі настроены на інцыдэнт. І таму, калі хлопца выцягнулі з машыны і сталі збіваць чацвёрта здаровых мужыкоў, абое разгубіліся. Пасля хвіліннай разгубленасці Аксана паспрабавала ўмяшчаць. І дужыя мужычкі кулакі без ценю сумнення прайшліся па далікатных дзявоцых плячах... У гэтай выхадцы, што была кваліфікавана на месце як злоснае хуліганства, ёсць адзіны цікавы нюанс. Ініцыятарам бойкі выступіў

дэпутат мясцовага Савета Міхал Стрыга. Шафёр калгаса "Маркава", жаната, "выключна прыстойны" чалавек. Аб апошнім можна зрабіць вывад, пазнаёміўшыся з характарыстыкай народнага выбарнікі. Колькі ж адмоўных эмоцый трэба было мець, каб, забіўшыся на дэпутацкі статус, кінуцца з кулакамі на староняга чалавекі? А можа, Міхалі якраз і памятаў Закон аб статусе народнага дэпутата мясцовага Савета, прыняты дзявятай сесіяй Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь дванадцатага склікання. Асабліва яго артыкул 10, што датычыць абароны правоў, гонару і годнасці народнага дэпутата. Цытуем: "...народны дэпутат мясцовага Савета карыстаецца дэпутацкай недатыкальнасцю. Недатыкальнасць народнага дэпутата мясцовага Савета заключаецца ў правах на дзяржаўнае абарону асобаў дэпутата ад кримінальнага, адміністрацыйнага або дыс-

цыплінарнага праследвання пры ажыццяўленні ім дэпутацкіх паўнамоцтваў". Магчыма, "наводзячы парадак" на сваёй тэрыторыі з дапамогай кулакоў, Стрыга лічыў, што такім чынам ён ажыццяўляе свае дэпутацкія паўнамоцтвы... Калі ж адкінуць усялякую іронію, то як тады растлумачыць разлічаны Маркаўскага сельскага Савета ад 23 снежня мінулага года. У адказ на просьбу праваахоўных органаў аб згодзе на прызначэнне да кримінальнай адказнасці Стрыгі, дэпутаты выказаліся дзіўным чынам: не даць згоды. Вось так. І без усялякай матывацыі.

Безумоўна, пракуратура, якая ажыццяўляе нагляд за захавааннем законнасці, не магла пагадзіцца з тым, што саўдзельнік злоснага чалавекі не паўстаў перад судом. Па яе прапанове прэзідыум райсавета разгледзеў пытанне. Яно было вынесена на абмеркаванне сесіі райсавета. Дэпутаты галасавалі двойчы. Але рашэнне так і не прынялі.

Адпрацаваная сістэма абароны? Ні ў якім выпадку не баруся гэта сцвярджаць. Але на падобны думкі наводзіць адсутнасць у Савета пазіцыі справядлівасці, на якую выбаршчыкі, напэўна, спадзяваліся, апускаючы бюлетэні. Не думаю, што дэпутатаў райсавета пераконала ў невіноўнасці Стрыгі хадзілішчы мясцовага Савета, наўнясці двух ордэнаў Працоўнай Славы і іншых сведчаньняў яго заслуг перад эмілямі. Адно не тычыцца другога. І ў сапраўды дэмакратычнай краіне нават прэзідэнт мае са сваімі выбаршчыкамі адналькавыя грамадзянскія права. Так, закон абавязаны забяспечыць дэпутацкую недатыкальнасць у тым выпадку, калі гэты дэпутат абараняе інтарэсы выбаршчыка. Але, калі яму захацелася кулакі "пачасаць"... Чаму б без усялякіх просьб і хадзілішчаў аб згодзе не даць магчымыя праваахоўным органам да канца разабрацца ў сітуацыі, а суду — выканаць свае паўнамоцтвы. Толькі ён мае

права паставіць у справе апошняю кропку, толькі яму дадзена права караць і мілаваць. Магчыма, мае разважаныя некаму падаліцца дэле-танцыі. Безумоўна, а яду размову на ўзроўні радавога грамадзяніна рэспублікі, можа, крышку больш яго давядзанага ў сітуацыі. Я стаўлю сабе на месца тых трох удзельнікаў бойкі, якія па прыговору суда ўжо абдываюць пакаранне. І гэтага чэцвёртага, што па міласці калег па грамадскай рабоце выведзены з-пад кримінальнай адказнасці. А яшчэ... тых дэпутатаў, што галасавалі супраць рашэння праваахоўных органаў. Што ім кіравала? Уяўнае пачуццё салідарнасці? Імкненне не выносіць смечце з хаты? А можа, тосці не выключылі да сябе магчымыя апынцы ў падобнай сітуацыі? Вось да якіх сумненняў у чалавечай прыстойнасці прыводзіць недасканаласць закона.

Не дае ён адказу і на такое

■ В партиях и движениях

РАЗЪЕДИНИЛИСЬ,
ЧТОБЫ ОБЪЕДИНИТЬСЯ

Состоялся VII пленум ЦК ПКБ. На нем были рассмотрены итоги президентских выборов и задачи коммунистов на перспективу, отношения к Народному движению Беларуси, позиция ПКБ к Президенту Республики Беларусь и другие вопросы деятельности партии на данном этапе.

Отмечалось, что, несмотря на то, что кандидат от партии коммунистов получил всего лишь 4,3 проц. голосов избирателей, состоявшиеся выборы подтвердили правильность программных целей коммунистов, предвыборная кампания стала полезным уроком, что дало возможность проверить организованность и гибкость структуры в конкретном деле, удалось привлечь свежие силы и значительно расширить ряды единомышленников. Отмечалось и упущения, недостатки, расхождение между громкими лозунгами и делами, пассивность, а подчас и предательство отдельных членов партии.

Исходя из анализа всей работы в этой важной кампании, с целью наведения порядка и дисциплины намерено провести отчетно-выборные собрания, обмен партийных билетов образца 1993 г., а в ноябре-декабре провести съезд ПКБ.

На пленуме и докладчик и выступавшие дали острую и принципиальную оценку деятельности руководства КК НДБ. Обстановка в этом Движении продолжает ухудшаться и доведена в настоящее время до глубокого организационного и политического кризиса. Фактически председателем КК НДБ С.Гайдукевичем и его ближайшим окружением предпринята была очередная авантюристская попытка устроить обструкцию ПКБ, выходящей по существу несущей конструкцией всего Движения. ЦК ПКБ расценивает эту попытку как свидетельство мелкого политического интриганства.

Единственной "виной" коммунистов, попавших в "неприятность" Гайдукевича и К., явилась принципиальная позиция по поддержке на президентских выборах своего кандидата, а также категорический

отказ руководства ПКБ слепо, без учета реальной политической ситуации признать В.Ф.Кебича в качестве единственного кандидата в президенты от блока лево-центристских сил и несприятный провокационный призыв руководителя КК НДБ к иждивению А.Г.Лукашенко.

Подтверждением полного политического развала С.Гайдукевича и его неспособностью в качестве "лидера" НДБ явились последние заявления КК НДБ/принятие, кстати, без участия ПКБ/накануне этого тура голосования — об односторонней поддержке В.Кебича и полном разрыве с А.Лукашенко, а после обнародования итогов — об удовлетворении убедительной победой А.Лукашенко на них и оценке ее как политического успеха НДБ.

Курс руководящего органа НДБ, возглавляемого С.Гайдукевичем, становится все более авантюристским, деконструктивным. Амбициозность, неадекватность, грубость председатели, систематическое нарушение Устава, излияние терпимости, а порой и угрозы со стороны ряда сопредседателей КК по отношению к Гайдукевичу привели к полному выхождению руководства НДБ, расколу самого Движения, потере доверия к нему широких народных масс. Устранить эти и другие негативные явления в деятельности руководства НДБ нет возможности. Поэтому ЦК ПКБ заявил о выходе из Народного движения Беларуси и прекращении деятельности координационных комитетов на местах.

Пленум ЦК ПКБ направил телеграмму в адрес Президента республики.

/Наш корр./

НА ВЫСТАВКУ
«МЕДИЦИНА-94»

Шэраг беларускіх прамысловых прадпрыемстваў, якія выпускаюць медыцынскія абсталяванне, маюць намер прыняць удзел у Міжнароднай выставцы «Медыцына-94», што будзе праходзіць у Мінску ў верасні. У ёй прымуць удзел вядомыя фірмы з Германіі, Францыі, Англіі, ШІА, Ізраіля і іншых краін свету, якія займаюцца прамысловым выбавам медыцынскіх абсталявання. Удзельнічаць у ёй таксама зборніцы арганізацыйных арганізацый Рэспублікі Беларусь і краіны блізкага замежжя, у тым ліку і Балтыі. Тэматыка экспазіцыі ў навуковым і мінулым годам, калі выстаўка праходзіла ўпершыню, азначыла павышэнне. Перад наведвальнікамі будзе выставлена лепшыя ўзоры медыцынскага абсталявання і медыцынскай механікі, лабараторнай тэхнікі, а таксама дыягнастычнае абсталяванне для ўрачэбных кабінетаў і бальнічных тэрапеўтычных і дзіягнастычных сродкаў.

ТАВАРА РЫНАК
НАПАўНЮЮЦЬ
КІРМАШЫ

Кожны раз вынікам кірмашоў, якія арганізуюць выстаўачыя кампаніі "Экспас-94", становіцца прымяненне паўнамоцтва тавараў рынку рэспублікі. Так здарылася і пасля аднасна правядзення кірмашоў у Мінску міжнародных кірмашоў "Усё для дома", "Ас-вядзанае абсталяванне" і "Велікія-94". У іх прынялі ўдзел больш за 100 фірм з усяго свету. Праблема насычэння спажывецкага рынку і задавальнення попыту на тавары для дома, будаўнічых і аддзяленнях матэрыялаў, санітарнае абсталяванне ў рэспубліцы вырашаецца з шакісцю. Таму і не даўно, што кірмашы выклікалі цікавасць і прынілі на сваіх выстаўках плошчак дзесяткі тысяч мінчан і гасцей сталіцы. Удзячым экспазіцыі сталі і для удзельнікаў, якія вярнуліся дамоў з багажом дагаворанасцей і кантрактаў.

ЦЭНЫ НА ХЛЕБ
ЗАХОўВАЮЦЬСЯ

Павышэнне цэны на гарлук парадзіла чуткі аб тым, што ў бліжэйшым часе зменіцца цэны, якая ж, у гэтых павышэннях, і на іншыя прадукцыю. Аднак, як паведаміў кіраўнік прэс-службы Міністэрства гаспадарства Беларусі Г.Майко, павышэнне цэны на хлеб у бліжэйшым часе не намечана. Міністэрствам накіравана ўказанне органам кіравання гаспадарства ўсіх узроўняў аб прыняцці мер па недапушчальнасці фактаў парушэння права гандлю хлебам і хлебобулочнымі вырабамі, самаму строгаму захаванню ўстаноўленых норм воплукі. Даручана неадкладна прыняць да адказнасці вынавітых асоб у адпаведнасці з дзеючым адміністрацыйным і кримінальным заканадаўствам, знімаць парупальніку з займаемых пасадаў.

ГАЮЧАЕ
ПАВЕТРА ЛАГЕРА

Алчачы і падлічаны ў лагерах "Зубрань", размешчаным на беразе возера Нарач, 75 хлопчыкаў і дзяўчынак, якіх былі зроблены аператыўны прычыны аналігавыя захворванняў і шчытападобнай залозы. На адваротнае змену запрасілі іх фонд сацыяльнай падтрымкі "Між — дзеці" і Беларускі дзіцячы фонд. Ужо другі год у лагерах бесплатна аднараўляюць дзяцей з усіх куточкаў рэспублікі, якія пакутуюць ад такіх захворванняў.

■ Канфліктная сітуацыя

Салігорская швейная фабрыка пасля таго, як яе выкупіў працоўны калектыв, стала называцца народным прадпрыемствам "Калінін". А яшчэ яе прызвалі "бункерам". Туты былі асабіста дазволу дырэктара не дапусцілі нават работнікі праваахоўных органаў: наша прадпрыемства, што хочам, тое і робім... З "Калінін" ніякіх скаржаў не наступала, работнікі мірылі не зафіксавалі ў ёй ні аднаго крадзяху ці нейкага іншага правапарушэння. Але чуткі, якія даносіліся з "бункера", сведчылі: у ім існавае канфлікт.

НАРАВІСТАЯ "КРОХА"

І ён грэмнуў. Пасля таго, як дырэктар "Калінін" В.Я.Кавалевіч вярнуўся з замежнай камандзіроўкі, яму далалі, што 25 работніц акцыянернага таварыства "Кроха", якое дзейнічала пры швейнай фабрыцы, уступілі ў Незалежна прафсаюз. І ў бліжэйшыя дні Васіль Якаўлевіч напісаў загад аб прымушовай адпраўцы ўсіх работніц "Крох" у вопіск без аплаты з наступнай ліквідацыяй акцыянернага таварыства.

Тут жа срод швейніцкай, ва ўсім горадзе з'явіліся лістоўкі. У іх кіраўніцтва Незалежна прафсаюза паведамляла, што "выпускі партыйнай школы пан Кавалевіч" самаўпраўнае, злоснае і ганебнае. А таму работніц "Калінін" раніць такогаж дна трэба не сядзіцца за швейныя машыны, а сабрацца калі ўваходу на фабрыку, выказаць свой пратэст.

У вызначаны час невялікая плошча каля швейнай фабрыкі бурліла. Да швачак далучыліся групы швацёраў, аўтамабілістаў. На сцяне вёскі патрабаванні работніц "Крох": неадкладна дапусціць іх на рабочыя месцы, адмяніць загад аб ліквідацыі таварыства, звольніць кіраўніцтва як "Крох", так і "Калінін". Тут жа плакалі: Чырвоная дырэктара Кавалевіча — да кримінальнай адказнасці! "Не — кандыдату ў цэнтры швацёрскага горада!" і іншыя. Кіраўніцтва акцыяў пратэсту адразу ўзялі ў свае рукі актывісты раёнальнага камітэта Незалежна прафсаюза.

— Уступленне ў прафсаюз работніц "Крох" і ліквідацыя — простае супадзенне! — апраўдаўся В.Я.Кавалевіч.

Скаржыцы таварыства мы збіраліся лішчэ тры месяцы назад з-за адсутнасці сыравіны, заказу. Заработкі нізкія? Дык не стойце на плошчы, а ідзіце працаваць... Крыкі, сісты не далі яму закончыць. Выступілі кіраўнікі Незалежна прафсаюза, ад аб сваіх бедах гаварылі швейнікі. Даволі часта падкрэслівалася, што вырашанае толькі ў рабочай салідарнасці.

Але, як вядома, заходня дзяржава да свайго росквіту прыйшла праз высокую прадукцыйнасць працы, якая нярэдка дасягалася з дапамогай жорсткай сістэмы штрафаў. Гэты працэс ішоў многія гады. Кавалевіч вырашыў зрабіць скачок з сацыялізму ў капіталізм. Не выканала жанчына норму — штраф. Паспяшала, дапусціла брах, — зноў гані грошы. Не ў тую руку ўзяла віцэле і гэта заўважыў наглядальнік у сталовай — аддай частку зарплаты. Не так глянуў на начальства — тое ж самае. Некаторыя плачыкі аддавалі на штрафы да паловы свайго зарплатку... Гэта ж хутка Кавалевіч адчуў сабе паўнапраўным гаспадаром. І не толькі фабрыкі. Спадабалася яму месца ў зольнай зоне на беразе вадасховішча — пайшоў у гарышанком, вышэйшыя інстанцыі: нашым рабочым патрэбна будавацца, у выглядзе выключэння дзавольце... Спіс патэнцыйных будаўнікоў паказваў. Праўдамі і няпраўдамі дабіўся свайго. Пасля чаго рабочыя "Калінін" раптам дружна "адмовіліся" ад сваёй уча-

ства ў карысць блізкіх да Кавалевіча людзей: кіраўнікоў швацёраў, тэста, мясцовага калгаса, камерсантаў. Пашумелі газеты, людзі, а надзелі засталіся, на іх цяжыя гмахі выраслі. Зноў-такі "на народа" пачаў узводзіць Васіль Якаўлевіч фізкультура-аэра-аэрацыйны комплекс, з дапамогай якіх суважэй ўмушрыў нават адхіліць 35 мільёнаў горкіх чарнобыльскіх рублёў /у цэнах двухгадовай даўнасці/. І вось на мігнуты адзіз з вядучых звартаецца да плачача:

— Два разы на тыдзень грэцца саўна ў нашым аздараўленчым комплексе... Падымце рукі, хто хоць раз быў у ёй? Ні адной рукі. Каментарый, як кажуць, не патрэбны. Успомнілі на плошчы, што

Прадстаўнікі швацёраў, аўтамабілістаў для швачак, што сабраліся на плошчы, былі сваімі, блізкімі, а адміністрацыя роднай фабрыкі — амаль што ворагам. І калі на праходнай кантралёры паспрабавалі не прапусціць на тэрыторыю фабрыкі, да дырэктара, актывістаў Незалежна прафсаюза, натоўп адразу рухнуў ім на вырुक. Добра, што тут жа аб'явілі: "Усё нармальна, прапусцілі!"

А праз некаторы час з фабрыкі выйшаў кіраўнік гарадской арганізацыі прафсаюза Л.А.Мархотка, паведаміў: — Кавалевіч мне сказаў: "Выйдзі з кабінета, інакш я пущу табе кулю ў лоб!" Не цяжка ўявіць, якую рэакцыю выклікала гэтая навіна. Патрабавалі неадкладна зрабіць зобіск у дырэктара,

рэшце Л.А.Мархотка са сведкамі пайшлі да пракурора, каб узбудзіць супраць Кавалевіча кримінальную справу. Зразумела, што нават у парыве вялікага гневу сапраўды кіраўнік павінен заставацца стрыманым, тактоўным. Кідаць падобныя пагрозы можа толькі празмерна самаўпэўнены феадал, які не можа бацьчыць лішчэ кагосяці ў сваіх уладаннях... Але навошта было аб гэтым інцыдэнце аб'яўляць на плошчы? Каб яшчэ больш падарэзаць страсці, настроі людзей супраць адміністрацыі? Салігорцы памятаюць, як празмерна ўзбуджаны натоўп ішоў на штурмі міліцыі...

У той жа час у Думе Саветаў рашалася пытанне — як уціхамірыць жаночы бунт? Чувіся галасы: патрэбна прывесці рашучасць! Былі нават прапановы — выклікаць дадзеныя. Добра, што перамаглі швачковыя галасы, якія настойвалі на цярплівых перагаворах. Праўда, не абыйшлось і без криміналу. Л.А.Мархотку адваіў у суд, аштрафавалі на больш чым сімвалічную суму — 300 рублёў за арганізацыю несанкцыянаванага мітыngu. Пакуль афармляўся пратакол, на плошчы чувіся галасы ішч вызваліць Леаніда Андрэевіча. І калі ён з'явіўся, людзі сустралі яго апладысмантамі. Нібы героя, пакутніка за іх інтарэсы. І стварэнню гэтага іміджу садзейнічалі работнікі праваахоўных органаў сваімі, мне здаецца, празмерна апэратыўнымі дзеяннямі.

Кіраўніцтва "Калінін" змагло ўсё ж "адарваць" швачак ад актывістаў Незалежна прафсаюза, правесці тайнае галасаванне. Зусім невялікай перавагай галасаву Кавалевіч усё ж атрымаў вотум даверу. У той жа час адменена сістэма штрафаў, устанавлены наглядальнік са сталовай, на 40 працэнтаў павышаны зарплаткі швачак, адменена плата за карыстанне фізкультура-аэрацыйным комплексам, будзе вырашана лёс бачы адначыну... Работнікам "Крох" прадастаўлена права працаваць у сістэме "Калінін", ці на тых жа магучынях стварыць сваё малое прадпрыемства. На фабрыцы, здаецца, устанавілася раўнавага сіл. Надвоў? Гэта залежыць выключна ад разважлівасці, вытрымкі абодвух бакоў. Ад іх пачуцця адказнасці за будучыню свайго прадпрыемства.

Уладзімір БЫЧЭНЯ.
г. Салігорск.

Развіццё капіталізму ў Салігорску,
або Чаму "ўзарваўся" "бункер"?

Тут жа раздаваліся бланкі заўд для ўступлення ў Незалежны прафсаюз. За нейкія дзве-тры гадзіны іх запойнілі каля трохсот чалавек. Адміністрацыя выстаўлены патрабаванні: вызваліць ад пасады Кавалевіча, павысіць зарплату, адмяніць штрафы, знізіць нормы выпрацоўкі, перадаць фізкультура-аэрацыйны комплекс, загарадную базу адпачынку ў распараджэнне калектыву... Патрабаванне ўбраць са сталовай наглядальнік было сустрацана дружнымі апладысмантамі.

Упаўнены: адбылася б гісторыя з "Крох" гадзі два назад, калі калектыв толькі выкупіў фабрыку і стаў распараджацца

і загарадная база адпачынку, на ўтрыманне якой ідуць кругленькія сумы, у першую чаргу выкарыстоўваецца ў інтарэсах бліжэйшага акружэння дырэктара. Што і катэджы для сабе, сваёй ён узводзіць вельмі хутка, а будаўніцтва жыцця для швачак зведзена да мінімуму. А тут яшчэ перабой з сыварынай, заказамі, адчуваць змяшчэнне зарплат, фактычны разгон "Крох". І жанчыны выйшлі на плошчу, заявілі: "Хопіць! Нам таі капіталістычны рай не патрэбні!"

НЕ ЖАРТАВАЦЬ
З АГНЁМ!
Тон у жаночым бунце задавалі мужчыны з Незалежна прафсаюза. Яны вялі мітынг, рытывалі дакументы. Яны накілі ці аступдвалі калектывныя страсці.

РАЮ ВАМ пазнаёміцца з дзейнасцю нашага Цэнтра дзіцячай творчасці. Творчыя там працуюць людзі, — сказала загадчыца аддзела адкаціў Клецкага раённа-канкома М.А.Драбатовіч.

Прызнаюся, пацуючы тое, на нейкі момант разгубіўся, бо добра памятаю, у якіх закутках дзіцячай музычнай школы туліўся гэты Цэнтр. Меў усёго два песня пакойчыкі.

Але, разгубленасць адрознівае, калі дзяўчына, якая суправаджае мяне, павярнула да новага шыкоўнага будынка.

— Вось тут пяер нашы апаратысты, — з горадаско зазначыла яна, адчыняючы дзверы Цэнтра.

Тое, што ўбачыў, парадавала.

— Нібы ў майстэрні народнага мастака адчуваць сябе, — выказваў сваё першае ўражанне.

— Гэта клас мастацкай студыі, якой кіруе І.З.Букача, — растлумачыла дырэктар Цэнтра Галіна Пятроўна Рытвінская.

Ігар Зіноўевіч — уменны педагог. Многім дзецям ён дапамог раскрыць свае здольнасці. Аб чым гаворыць і той факт, што яго юныя мастакі на абласным конкурсе-агляда занялі першае месца. І.З.Букача ў раннім дзяцістве пачаў захапляцца малюваннем. Настаўнікі

заўважалі яго пейзажныя эскізы, сцэны, фатаграфічныя дакладныя. Гэтае захапленне і падказала яму дарогу ў Баўрыскае прафесійна-мастацкае вучылішча, а пазней — у Віцебскі педагогічны інстытут. Менавіта там алобу да звонкага, адкрытага колеру прымуслі пера-

ву. Першы наш памочнік і дарачык, — гаварылі пра Стральчыка педагогі.

Прымяна было скупаць такую адрозніў працы метадыста, бо нярэдка ў іншых Цэнтрах дзіцячай творчасці даводзілася ад кіраўнікоў гурткоў чуць і іншыя: «Яшчэ адзін адміністратар на нашу галаву», «Камандзіраў і без

стаў ткацкі станок, перад маймі вачыма заўсёды былі ўзоры псіхалогіі, тыхых абрусаў, вышыванак, аздобленых мамінай фантазіяй. Тады і адчула сэрцам неўміручую прыгажосць вечнага мастацтва, хараставі і ўмеласць рук чалавечых. Цяпер свае веды перадаю дзецям. Імкнуся прывіць ім

ласа, што дотых яе ўмеласць рук да салянага паласка пакадаў на кожнай па сонейку. І гэта не перабольшанне. Як з адных і тых жа літар можна склаці розныя па прыгажосці словы, так і народныя майстры, па-свойму камбінуючы традыцыйныя элементы і тэхніку пляцення, надаюць вырабу свой, непаўторны характар і вытанчаны дэкаратыўна-мастацкі выгляд. Алена Мар'янаўна — з такіх. Свой багаты вопыт яна ахвотна перадае падрастаючай змене.

Ключына славідца «не толькі сваімі ўмеласцямі, захаваўшымі вустай народнай творчасці, але і багатымі традыцыйнымі календарнымі і сямейнымі абрадамі. Адрозніць іх, паставіць на службу сучаснасці — такі напрамак дзейнасці фальклора-этнографічнай групы, якая створана ў Цэнтры.

— Мы часта выступаем з канцэртамі ў горадзе, у калгасах і саўгасных раёнах, — зазначыла кіраўнік гэтага гурта Святлана Яўгенаўна Колас.

Дарэчы, пра ўсе калектывы Цэнтра расказаць немагчыма. Адрозніў толькі, што ў дзяцей райцэнтра вялікі выбар — тут 53 гурткі розных кірункаў. Адрозніў словам, ёсць дзе правесці вольны час, раскрыць свае здольнасці.

Уладзімір КОБЫН.

Майстры-чарадзеі

працуюць у Клецкім цэнтры дзіцячай творчасці

носіць на свае карціны не толькі тое, што бачыць вока, але і перадаваць асабістае адчуванне харастав прыроды.

Цяпер сам вучыць таму, каб яго выхаванцы ў мастацтве «гаварылі» незалежна ад галасам. І многім гэта ўдаецца. Некаторыя ўдзельнікі мастацкай студыі паспяхова паступаюць у вучэбныя ўстановы, дзе іх дзіцячы захапленні становяцца падмуркам прафесіі.

А ў гурткі «Ручное ткацтва» сустраў Валынціну Навумайну Стральчыка. Шмат гадоў працуе метадыстам гэтага Цэнтра.

— Душа нашага калектыва

яе (яго) капае». Такімі характарыстыкамі звычайна надзяляюць тых, хто не ўмеў арганізаваць калектыву, узяўшы да клопатаў кожнага.

Але вернемся ў гурткі «Ручное ткацтва», кіраўніком якога з'яўляецца Валынціна Навумайна. Выпускніца БДУ, добра ведаю (сам яго заканчваў), што там такога не праходзіла.

— Пытаецца, дзе вучылася гэтаму? — перапытае Валынціна. — Вучылася разумна прыгожаму на канкрэтных матэрыялах, з якімі сустракалася на кірмашах, на выставках. Але галоўным сваім настаўнікам лічу маму: У нашай хаце

алоубі да народнай творчасці.

Верыцца, што гэтая жанчына дапаможа адрозніць рамяства сваіх бацькоў і прададаў, перадаць іх новым пакаленням.

Здалося, што ногі самі «княліся» да дзяўчы, калі на іх прачытаў: «Майстэрня «Саляначка»». Гаспадарыць тут выпускніца Кобрынскай прафесійна-тэхнічнага вучылішча народнага рамяства Алена Мар'янаўна Шыбут. Нібы чараўніца-фея, яна падымала да хлопчыкаў і дзяўчынак, штосці падказвала ім, папраўляла ў іх работах, а ў выніку здава-

РАЗНООБРАЗИЕ ТАЛАНТОВ

Развитие художественного творчества всегда имело конкретную направленность: повышение эффективности эстетического воспитания людей, пропаганда достижений отечественной и мировой культуры, внедрение в жизнь достойных времён национальных обрядов и традиций старины, поиск ярких и колоритных народных талантов, улучшение организации и рационального использования свободного времени. Эти задачи ставили перед собой организации: самодеятельные коллективы профессионально-технических училищ, общины, посвящённые 50-летию освобождения Белоруссии от немецко-фашистских захватчиков. В нем приняли участие все училища, около восьми тысяч учащихся, преподавателей, мастеров производственного обучения и служащих профтехобразования. В заключительном концерте в республиканском Дворце культуры «Юность» продемонстрировали свое мастерство более 730 человек. Концертные программы ПТУ отличались разнообра-

зием жанров. Исполнялись классические произведения хорового, хореографического, музыкального и драматического искусства. Достойно выступили фольклорные и эстрадно-инструментальные коллективы, ансамбли песни и танца Молодечненского ПТУ №21, фольклорный ансамбль семьи Сурмачевских (ПТУ №209), балетная студия Жодинского ПТУ №149, учащаяся Борисовского ПТУ №85 Ирина Сергеевна, танцевальная группа Дзержинского ПТУ №212, женская вокальная группа Минского ПТУ №93, театр мод Солигорского ПТУ №72 и многие другие. Да разве всех назоев...

Первое место занял коллектив художественной самодеятельности Молодечненского ПТУ №21 строителей, вторые места присуждены Борисовскому ПТУ №85 металлостроителей и Солигорскому ПТУ №72 строителям, третьи места достались артистам-любителям Вилейского ПТУ №48 автомобильного транспорта, Молодечненского ПТУ №135 хлебопродуктов, Борисовского ПТУ №202 лесоводов,

Смиловичского ПТУ №203 мелиоративного строительства и Березинского ПТУ №42 торфяников. Все они награждены дипломами и отмечены денежными премиями.

Отмечает, что ниже своих возможностей представили концертные программы ПТУ №5, 104, 124, 149, 204, 205 и 209. Большую помощь в организации и проведении смотрок конкурсов управлению образования обласполкома оказали сотрудники республиканского Дворца культуры «Юность» Нина Михайловна Приднова — заведующая сектором художественной самодеятельности и Владимир Ильич Богодайко — художественный руководитель и заме-

ститель председателя жюри.

Итоги этого мероприятия побуждают решительно возразить против призывов выдвинуть административные и финансовые структуры к сокращению в учебных заведениях, в том числе и в системе профессионального образования, кружков детского и юношеского творчества будто бы из-за недостатка средств. Экономить на детях безразвратно, если не больше!

Иван КАРПЕНКО.

На снимке: выступают представители ПТУ №107.

Фото

Анатолия ГАЛЯБОВИЧА.

РАДАВОД БАБУЛІ НАДЗІ

Надзея Мікалаеўна Мінкевіч — самая старэйшая жыхарка вёскі Каралеў Стан, што ў Мінскай раёне. Нядаўна яна адзначыла 95-ю гадавіну з дня свайго нараджэння. Ёсць яе надзяліў багатай памяццю. Ведае шмат народных песень. Цікавіцца навінамі свайго вёскі, раёна, рэспублікі. Бабуля Надзея не мірыцца з тым, што ў пасёлку часта гасне электрасвятло, не працуюць радыёапараты, што з перабоям працуе сельскі магазін, што ў агні адсутнічаюць медыкаменты. Але Надзея Мікалаеўна верыць у лепшае жыццё, калі палітэзія адносіны паміж людзьмі, цэны спадаць. Такія спадзяванні, напэўна, грунтоўныя на перажытым, выпактуваным. Зведла жанчына нагод нямала. З дванадцатой гадоў пачала батрачыцца на памешчыка. Нахрыпелася і ў гады першай сусветнай вайны. Каго толькі не заносіла тады ў яе вёску. Тапталі родную зямлю французцы, шведы, немцы. Падкілі пасля сябе заважнікі пакарэшчы. У 1923 годзе выйшла замуж за выжывага хлопца Валоду. Нарызла шэсць дзяцей, трое з якіх памерлі. Па іжымаму даносу ў 1937 годзе арыштавалі мужа. З заснавання НКВС не вярнуўся. Не лепшыя выпрабаванні выпалі на долю Мінкевіч у гады Вялікай Айчыннай вайны. Хата гарэла. Жыла ў зямлянцы. Харчаваліся мёрзлай бульбай, дарамі лесу. Не дачкала за фронту роднага брата, на дапамогу яго ўскладвала надзея. А ўсё ж дом нека «зліплі». Дочкі Зоя, Аляксандра і Аля павялілі замуж, абзавялі сваімі сем'ямі.

Надзея Мікалаеўна даўно на пенсіі. Асабліва чакае выхадных, бо добра ведае, што ў гэты дзень прыйдуць ці прыйдуць яе дзеці, унукі, праўнукі. І тады бабуля маліцца, яе маршчыны разгладжаюцца.

Дойтава вам жыцця, мая ша-ноўная аднавіска!

Анатоль ШУЛЬГОВІЧ, культурработнік.

Іх у нас нямала, салдацкіх удоў. Жанчыны, якія мужна перанеслі страту блізкіх людзей, горкія гады ваеннага ладжасця. Затуманяюцца вочы, калі напываюцца ўспамінамі, дарогі, хваляючыся, незабыўныя.

У Лідзі Пліпаўны Пасюкевіч вочы — вялікія, незвычайнага колеру: нібы марская вода перад штормам, цёмна-шэрыя і глыбокія. Яны адрозніваюцца прыветлівымі, калі гаспадыня ўсімкнулася мне.

А жыццё яе было як тое палатно, што не ўсё шаўкамі шыццае. Сумныя дваццатыя гады, калі сям'я ў Фінкевічу «раскулачылі» і выслалі ў Сібір.

Тысячы людзей дабіраліся туды. Па дарозе ад коладу гінулі дзеці, канваёры абы-халіліся з высланымі груга. Чаго толькі не даводзіла перажыццё! Пасля першай высілкі бацька Лідзі Пліпаўны паехаў у Маскву і дабіўся вызвалення. Але праз колькі гадоў уладу зноў узяліся за Фінкевічу. На гэты раз рэпрэсавалі толькі бацьку, дзеці засталіся ў цёткі. Маці памерла там, на чужыне. Пазней вярнуўся бацька, адзін гадаваў трох дзяцей.

У вёсцы Лешні Капыльскага раёна прайшоў дзяціства Лідзі Пліпаўны, азморчанае ссылкамі. Але потым жыццё расквіццалася шчасцем каханых, светлага і адзінага. Л.П.Пасюкевіч шыра прызнаецца:

— Я была такая шчаслівая, як выйшла замуж. Мой Паўлік казаўся добры, паважай мяне. Грубая слова ад яго ніколі не чула. Ды і ў іх сям'і тат было: свекор і свакроў ніколі не лаяліся, лічыліся адным. Да вайны Паўлік з бацькам цяслярнічалі, рабілі вокны людзям, яшчэ што даводзілася. Мы са свекрай гэтакі гаспадарку вялі. Жылі дружна.

На другі ваенны год у Лідзі і Паўла на-разілася дачка, Людміла. А праз год яшчэ адна з'явілася, яе назвалі Марыя. Але нядоўга прайшоў бацьку песьціць дачушкі: паклікала вайна. Год паваяваў, а ў пераможым 1944-м немцы пагналі з зямлі беларускай. Павел Пасюкевіч быў у ліку вызваліцельў Брэста. Ал-туль ён напісаў жонцы пісьмо, пішчотнае і доброе. А ў ханцы папрасіў, каб прыхрала. Лідзі нядоўга думала, сабралася, сабралі ўзла, у якой таксама муж у Брэсце быў. І паехаў.

— Цяжка вам дарога, — успамінае Лідзі Пліпаўна. — Зіма, мороз, людзей на цягніку няма, раўласа, а не ўсё пускці. У першую чаргу — ваенныя. На хад на плячохі вагонаў скакалі. З гораў папалам праз тры дні да-раіла да Брэста.

Жыццё-быццё

ЯЕ ДАРОГА ДА СПАТКАННЯ

Людзей мудрых і добрых. Разам перажылі на-стату, калі немцы спалілі хату, забралі карову. Жыццё прайгавалася. Працавала ў калгасе, збудавалі хату, папрасілі дзяўчыны. І нібы туды, разліццаліся з дому, абзаваліся сем'ямі. А ў 1976 годзе старэйшая дачка Людміла забрала маці да сабе, у вёску Вялікай Ліпы. Пазней сям'я з шасці чалавек перабра-лася ў кааператывны катэдж, пабудаваны калгасам. Тут пануе дружба, усе выдатна ўжываюцца, Лідзі Пліпаўна падабаецца зямля, а ён у сваю чаргу паважеае цешчу.

Быў у жыцці салдацкія ўдавы хваляючы, незабыўны дзень. 9 мая 1982 года разам з дочкамі Нінай і Марыяй, дзума замілі ездзіла на магілу мужа. А дагэтуль яе шукалі, пісалі па ўсе канцы. Нарэцце прыйшоў паведамленне, што гвардыя даваў П.П.Пасюкевіч паванна ў брацкай магіле ў пасёлку Несцерава Калінінградскай вобласці. Цялы дзень ехалі на «Жыгулях», распіталі дарогу. У Несцераве ўбачылі сціплы абеліск, а на ім імя прарозіваў. І ропнае, блізкае: Павел Пасюкевіч. Упала Лідзі Пліпаўна на дарогу магілу, абняла тую зямлю і заплакала. Дойта, (амаў у 40 гадоў) была яе дарога да спаткання.

Цяпер Л.П.Пасюкевіч жыць для сваіх дзяцей і ўнукў. Яны жанчына багата: тры дачкі, восем унукў і сем праўнукў. Для кожнага ў бабулі знойдзецца ласкавае слова. А колькі зрабілі яе рукі, працавітыя і добрыя! Нагледзячы на перажытае, Лідзі Пліпаўна пішчотна і жыццёрада, кляпатлівая і чулая. І толькі глыбока ў душы жыць боль...

Раіса ХВІР, Нясвіжскі раён.

Радио «Свобода»

Санатории Геленджика за-полнены едва ли на 50 процентов, что вызывает тревогу у местных властей, ибо приморские города-курорты выживают за счет отдыхающих. Это связано с экономической ситуацией в России. Города-курорты российской черноморской побережья почти выравняли по ценам с курортами Средиземного моря. Цена путе-вки в престижный санаторий Сочи на 24 дня переплатила уже за миллион российских рублей. Гордость страны Советов детский курорт Анапа, где были десятки пионерских лагерей, постепенно меняет профиль.

Президент Российской Федерации Б.Ельцин, обещавший в марте этого года издать указ о развитии детского курорта Анапа, чтобы российские дети все-таки могли отдохнуть, так и не сдержал своего слова. Местная администрация вынуждена сокращать число детских санаториев и лагерей, чтобы хоть как-то свести концы с концами. С таким отношением к России на берегу Черного моря вскоре не останется ни одного курорта.

А.Ручкой — безработный. И пенсия нет. Он уволен из вооруженных сил по статье за дискредитацию звания офицера. Зараба-тывает Александр Владимирович не жизнь литературным творчеством. Сейчас пишет книгу о нашем обществе и о том, как надо было бы им управ-лять.

На заседании в Государст-венном Думе, лидер рос-сийских коммунистов Геннадий Зюганов назвал программу приватизации национальным предатель-ством. Депутаты отклони-ли программу приватизации в целом.

ВЫСТАВА РАБОТ ФОТАМАЙСТРА

У Стаўбцоўскім раёне няма падпрямства, арганізацыі іі калгаса, у якіх бы не быў Васіль Зянько. Пасля кожнай такой камандзіроўкі многія іх прадстаўнікі мелі магчымасць убачыць сабе на фотаздымкі ў раённай газеце «Прамень» ці ў рэспубліканскіх выданнях. У гэты рэдакцыі ўжо шмат гадоў Васіль працуе фотакореспандэнт-ам. Ён — член Саюза журналістаў рэспублікі, абласнога народнага фотаклуба «Крыніца». В.Зянько актыўна займаецца мастацкай фатаграфіяй. Яго работы дэманстраваліся ў Польшчы, Германіі, Балгарыі, Іспаніі, іншых краінах блізкага і далёкага замежжа.

Гэтымі днямі ў мастацкай галерэі абласнога Цэнтра народ-най творчасці адкрылася выстава работ фотамайстра. Кожная з іх — завершаны твор мастацтва. Высокім пра-фесіяналізмам вызначаюцца фотаработы «Рэжым Гулагу», «Ноч на Купалу», «Мёртва зона», «Ветэраны», «Ідзе на-валянка» і інш. Ля якой ні прыпыніцца — свой настрой, сваю энергетыку, прыроду рэ-чаіснасці ва ўсёх яе фарбах, пе-рададзены аўтарам. У кожным экспансе — сваё непавторная гісторыя.

У гэтай жа галерэі дэманст-руецца таксама выстава «Дзівоства прыроды» народнага майстра Святланы Сырапуш-чынскай.

/Наш кар./

Сыны зямлі беларускай

"Арзіны выхад каапероцыя"

У чым толькі не абвінавачвалі гэтага чалавека. У правам апартунізме, сабатаванні мерапры-емстваў партыі па ўзмацненню наступлення на кулака, насаджэнні кулацкай агентуры ў сельска-гаспадарчых установах, скрыбленні класавай ліній у падатковай палітыцы, тармажэнні калгаснага будаўніцтва і г.д. Яму ставілі ў віну тое, што разам са сваімі аднаўдзіцамі лічыўся не толькі захаваннем у Беларусі хутары, але і стварэннем новай. Абвінавачвалі ў контррэвалюцыйным беларускім нацыянал-дэмакратызме. Нарэшце, ў контррэвалюцыйнай дзейнасці і шпіянажы... Амаль шэсць дзесяцігоддзяў ім Змітрак Філімонавіч успамінаўся толькі ў нега-тыўным плане. Многія прадстаўнікі старэйшага пакалення імчы і цяпер палітаюць злавесныя тэрміны — «прычэпачыны». А тым, хто ўстае ў гэсці, гэтае ім нічога не гаворыць. Яно проста неслыхана.

Кім жа быў у сапраўднасці Змітрок Філімонавіч Прышчэпаў?

Каб адказаць на пытанне, аўтар гэтых радкоў выкарыстаў справу члена ЦК БССР Прышчэпа-ва З.Ф., якая знаходзіцца ў Цэнтральным дзяр-жаўным архіве Кастрычніцкай рэвалюцыі і сацыялістычнага будаўніцтва БССР, матэрыялы ў якой разбілітацы, якія захоўваюцца ў Вар-хоўным судзе Рэспублікі Беларусь, працы Прышчэпава са спецфонду Дзяржаўнай бібліятэкі Беларусі, успаміны людзей, якія яго добра ведалі.

Беларускі педагогічны ўніверсітэт, дзе працуе аўтар гэтых радкоў, шэфствае над гаспадаркамі Крупскага раёна. Разам са сваімі калегамі неад-наразова бываў у вёсцы Калодніца, дзе разме-шчае цэнтральнае сядзіба саўгаса «Авангард». У гэтым вялікім сямі 21 лістапада 1896 года з ся-лянскай сям'і нарадзіўся будучы народны камісар земляробства Беларусі, выдатны дзяр-жаўны дзеяч БССР З.Ф. Прышчэпаў.

Хлывуком Міця марыў стаць настаўнікам. Калі падрос, экстрэмам здаў экзамен на званне на-роднага і пачаў працаваць у школе. Захаляю-чы работу з сялянскімі дзецямі вымушаны быў спыніць з-за прызыву на службу ў армію. У 1915 годзе ў адной з часцей з'явіўся новы радавы Змітрок Прышчэпаў. Вялікія страты рускай арміі ў афіцэрскіх кадрах патрабавалі новага па-ўнення. Віленскія ваенныя вучылішча назы-валі ў той час школай прапарчыкаў. У 1916 годзе яго выпусніком быў Змітрок Прышчэпаў.

Пасля кароткай службы ў якасці маладоша-афіцэра ў запасным палку Прышчэпаў накіраваны на Заходні фронт. У званні пад-паручніка ўжо камандуе ротай. Пасля летата 1917-га рэвалюцыйны рух захоплівае і Змітрака. Ён далучаецца, як піша пасля ў сваёй аўтабіяграфіі, да партыі эсэраў. Салдаты выбіраюць яго спячакі камандзірам палка, а потым — старшынёй Ваенна-рэвалюцыйнага камітэта дывізіі. А яму было толькі дваццаць га-доў.

Пасля заключэння Брэсцкага міру Змітрок Прышчэпаў на базе чырвоногвардзейскай і пар-тызанскай атрадаў стварыў першы і другі са-сленскія палкі Чырвонай Арміі.

Праз некаторы час яго выбіраюць першым кіраўніком Сенненскага зямельнага аддзела, а затым — старшынёй Сенненскага павятовага вы-важы.

У 1919—1920 гадах Прышчэпаў — інструктар па стравой падрыхтоўцы і лётар аднаго з пал-коў 15-й арміі Заходняга фронту, які вёў баявыя дзеянні супраць войск Пільсудскага. У пачатку 20-х гадоў накіроўваецца старшынёй раёна ў горад Велік на Віцебшчыне, затым — старшынёй павятовага выважы ў Оршу, загадчыкам гу-бернскага зямельнага аддзела ў Віцебск.

Сваёй ініцыятыўнасцю і рэвалюцыйным эн-тузіязмам Змітрок Філімонавіч заслужыў аўтарэтыт сярод камуністаў і працоўных Віцебскай губерні. У сакавіку 1924 года яго як вопытнага работніка прызначылі намеснікам народнага земляробства Беларусі.

Дзесяць месяцаў працы на пасадзе намарко-на паказалі, што кіраўніцтва рэспублікі не па-мілялася з яго прызначэннем. 12 снежня 1924 года З.Ф.Прышчэпаў становіцца Народным камісарам земляробства Беларускай ССР. Нова-му наркому было толькі 28, але ён паспее заре-камандаваць сабе здольным арганізатарам, кампетэнтным кіраўніком, вопытным гаспа-дарнікам.

Велізарная работа Наркамата земляробства БССР і неспасрэдна самаго Змітрака Філімонавіча па рэалізацыі кааперацыі ў рэ-спубліцы прыносіла свае вынікі. Валовае прадук-цыя сацыялістычнага сельскагаспадарчага сектара Беларусі ў 1925—1926 гадах дзякуючы накіраванай пераўтварэння даваеннаму ўзроўню не па-лізла. У 1925 годзе сялянскія закупілі сельскагаспадарчых і мінеральных угнаўняў амаль у 10 разоў больш, чым у 1922-м. Павялічыліся за-купкі мануфактуры, цукру, мыла, газы. Больш стаў сялянскі спажываць мяса, сала, мукі, круп. Вёска становілася больш заможная, культурная.

Аднак у 1928 годзе рэалізацыя кааперацыі была згорнута. Ленінскі Ідэя аб кааперацыі быў ска-жоны і, па сутнасці, адкінуты. Сталін навазаў партыі і народу ідэю насільнага фарсіраванага аб'яднання сельскагаспадарчай вытворчасці. Пачэтак яе ўвасоблення быў пакладзены ў 1927 годзе, калі ў краіне ў выніку неразумнай экан-амічнай палітыкі ўзнік хлебны крызіс.

Першы удар быў нанесены па галёнд. Сялянам Беларусі забаранілі вываз збожжа на рынак. У тым, хто не выконваў гэтае ўказанне, збожжа канфіскавалася. Так, толькі ў студзені — лютым 1928 года было забрана яго каля 70 тысяч пудоў.

М.Бухарын, А.Рыкаў і М.Томскі выступілі суп-раць славых метадаў у эканоміцы. Сталін за-клікаў іх як правых ўхілістаў. У Беларусі ў прыватнасці гэтыя тэндэнцыі былі абвінавачаны Народны камісар земляробства З.Ф.Прышчэ-паў, яго намеснік Я.І.Лабановіч, адказны ра-ботнік Наркамата земляробства С.А.Ждановіч, прафесар Горацкай сельскагаспадарчай акадэміі І.А.Кісьлюк, дырэктар Беларускага навукова-а-даследчага інстытута сельскай і лясной гаспа-даркі Іма У.І.Леніна, акадэмік Беларускай Акадэміі навук Г.І.Гарскі, прафесар Беларуска-га дзяржаўнага ўніверсітэта А.А.Смолін і іншы адначасны работнікі вучоны.

Галоўнае абвінавачванне, якое прад'яўляўся З.Ф.Прышчэпаў і яго прыхільнікам, заключалася ў тым, што яны, маўляў, насаджалі хутары ў Бе-ларусі. На вялікі жал, гэты крых, даўно прычле-ны да Змітрака Філімонавіча, афіцыйна не зняты і сёння, хоць неадарэчаны яго відавочная.

Хутары не былі чымсьці новым у землекра-стыні беларускай вёскі. У адпаведнасці са ста-тыліскай аграрнай рэформай іх у Беларусі ст-ворана 55—60 тысяч. Красавіцы (1925 г.) Пленум ЦК РКП (б) запавядаў не рабіць адміністрацыйных пераходаў для добраахвотна-га перасялення сялян на а

